

Polska Sztuka Ludowa

KONTEKSTY

◆ ANTROPOLOGIA KULTURY ◆ ETNOGRAFIA ◆ SZTUKA

2003 rok LVII nr 1-2 (260-261). Indeks 369403. ISSN 1230-6142. Cena 24 zł
INSTYTUT SZTUKI POLSKIEJ AKADEMII NAUK, FUNDACJA KULTURY

S P I S T R E Ś C I

WIKTOR ZBOROWSKI	Pożegnanie	5
HANNA FARYNA PASZKIEWICZ	„Być bogatym jak Forsyth...”	6
ZBIGNIEW BENEDYKTOWICZ	Mapa pamięci	14
DARIUSZ CZAJA	Paradoksy pamięci. Parę wątpliwości zamiast wstępu	18
MARIA POPRZĘCKA	Obraz pod powiekami	20
JULIA HARTWIG	Piękne siostry	32
	Nagana	33
GEORGES STEINER	Gramatyki tworzenia, przeł. Jerzy Łoziński	34
PAMIĘTAĆ CZY ZAPOMINAĆ?		
PAUL RICOEUR	Nadużycia pamięci naturalnej: pamięć powstrzymana, pamięć manipulowana, pamięć narzucona, przeł. Wojciech Bońkowski	41
YOSEF HAYIM YERUSHALMI	Znaczenie w historii, pamięć i pisanie historii. Podstawy biblijne i rabiniczne. przeł. Dariusz Czaja	55
IVAN G. MARCUS	Magia pokarmów i gesty mnemoniczne, przeł. Amelia Franas	68
MAŁGORZATA NAŁĘCKA	Przekłete błogosławieństwo. Nobilitacja zapomnienia	83
BOHDAN KOS	Pamięć i czasoprzestrzeń w poszukiwaniu całości. Kilka uwag o renesansowym teatrze pamięci i słodyczach kosmologii	88
WOJCIECH MICHERA	<i>Obliviscere</i> . O pokusie zapomnienia i dylematach reprezentacji	90
JACEK ZIEMEK	<i>Memento</i> . Pamiętacie? To obejrzyjcie...	98
RUTH GRUBER	Miasta bez Żydów, przeł. Agnieszka Nowakowska	105
PAMIĘĆ PRYWATNA		
MARCIN ŚWIETLIKI	Mój pamiętniczku	117
ANNA BOLECKA	Pamięć i dzieciństwo	118
ANTONI KROH	Starorzecze. Krzyżek z mosiężnej blachy, Piesek Puk, Maszyny do pisania	121
AMELIA FRANAS	Egzekucje i ekspozycje pamięci	129
JOANNA ZDANOWSKA	Kozetka Bargelda, czyli o tym, jak się pisze widza	133
STEFANIE PETER	Kogel mogel – „polską magdalenką”?, przeł. Maciej Bańkowski	137
GERDIEN VERSCHOOR	Kartki z pamiętnika. Polskie reminiscencje, przeł. Ella Osuch, Dorota van den Bercken	139
JAN GONDOWICZ	Pałac pamięci	146
WENECJA I PAMIĘĆ		
LEW ŁOSIEW	Wenecja Josifa Brodskiego, przeł. Dymitr Romanowski	149
WOJCIECH BOŃKOWSKI	Dwanaście świń przegląda się w lustrze. O legendzie weneckiej	156

DARIUSZ CZAJA	W drodze do Wenecji. Podróże imaginacyjne	161
EWA MALEC	Mit Wenecji. Fabrykowanie pamięci	174
BOHDAN KOS	Wiersze	181
MAŁGORZATA DZIEWULSKA,		
PIOTR KŁOCZOWSKI	Rozmowa z pamięci: <i>Nie chciałbym zbyt dopowiadać</i>	183
JULIAN TUWIM	Kwiaty Polskie (fragment)	193
HANNA BALTYN	Szuflandia	194
PIOTR SOMMER	Latem	208
A. MELBECHOWSKA-LUTY	Pomniki – „figury” zwodniczej pamięci	209
MONIKA RUDAŚ-GRODZKA	Słowiańszczyzna. Pamięć i zapomnienie w wykładach paryskich Adama Mickiewicza i powieściach Józefa Ignacego Kraszewskiego	217
MARIA JANION	Niesamowita Słowiańszczyzna	225
MICHAŁ OTOROWSKI	Pamięć spiskowców	236
MAŁGORZATA BARANOWSKA	Kolekcja nieidealna (3) Pamiętaj o mnie!	243
DANUTA KUZNICKA	Gombrowicz Grzegorzewskiego	251
CZESŁAW RZOŃCA	Zbysław Maciejewski (1946-1999)	267
STANISŁAW TABISZ	Rozmowa ze Zbysławem Maciejewskim	277
	Noty o Autorach	287
	Summary of Articles	291
	Contents no 1-2; 3-4/2003	298

W NASTĘPNYM NUMERZE (NR 3-4):

MIKOŁAJ GUMIŁOW	Pamięć, przeł. Jan Gondowicz
ANNA BEATA BOHDZIEWICZ	Zdjęcia odzyskane
RYSZARD KAPUŚCIŃSKI	O Pamięci i jej zagrożeniach (z Ryszardem Kapuścińskim rozmawiają Zbigniew Benedyktowicz i Dariusz Czaja)
FRANKLIN R. ANKERSMITH	Szlachetne odłączenie się od przeszłości lub jak być/stać się tym kim się już nie jest
KERWIN LEE KLEIN	O pojawieniu się pamięci w dyskursie historycznym.

COLLOQUIA ETHNOLOGICA

PAMIĘĆ JAKO KATEGORIA KULTUROWA I POZNAWCZA

KATARZYNA KANIOWSKA	Pamięć i antropologia
CZESŁAW ROBOTYCKI	Pamięć indywidualna etnografa jako źródło i dowód
DARIUSZ CZAJA	<i>Czarna Skrzynka. O idei pamięci absolutnej</i>
ZBIGNIEW BENEDYKTOWICZ	Przestrzenie pamięci. Księga pamięci - przyczynki amerykański
WALDEMAR KULIGOWSKI	Historia, literatura i teraźniejszość oraz inne formy zapominania
SŁAWOMIR SIKORA	<i>Pamięć: przestrzeń, w której zdarzenia się powtarzają</i>
MARCIN BROCKI	<i>Semioza pamięci w etnografii</i>
MAGDA SZTANDARA	<i>Fotografia etnograficzna, etnograficzność fotografii</i>
MARCIN KAFAR	<i>Oliver Sacks – od metafory utraty pamięci do neuroantropologii</i>
DANIEL VOGEL	Przeszłość Indii czy przeszłość Europy?
DIPESH CHAKRABARTY	Postkolonialność a podstęp historii: Kto wypowiada się w imieniu Indii? Przeł. Daniel Vogel
PETER MARTYN	Powrót do Indii
JO HARPER	Which Blair Project? Pamięć jako narzędzie legitymizacji politycznej: przykład „Nowej Partii Pracy”
TOMASZ SIKORA	Inicjacja Bwiti
EWELINA PAWLUS	Zywioly sprzężone

- JACEK OLĘDZKI Pamiętniki poetyckie pustyni...
 JERZY S. WASILEWSKI Etnolog w podróży (4) Kto komu mówi bounjour? Próba antropologii zachowań zdawkowych
 PIOTR SZACKI „Pamiętać”
 IWONA ŚWIĘCH Skrzynia

PAMIĘĆ GRECJI

- STEPHANIE WEST Aristeas u Herodota, przeł. Wiesław Juszczak
 Jean Pierre VERNANT Mityczne aspekty pamięci, przeł.
 DAVID LACHTERMAN *Noos i Nostos: Odyseja i początki greckiej filozofii*, przeł.
 WOJCIECH MICHERA *Lathesthai. O pokusie zapomnienia*
 WŁODZIMIERZ LENGAUER
 ZBIGNIEW BENEDYKTOWICZ, DARIUSZ CZAJA
 MARIUSZ DOBKOWSKI, BOHDAN KOS
 WIESŁAW JUSZCZAK, WŁODZIMIERZ LENGAUER
 WOJCIECH MICHERA, HENRYK PAPROCKI
 ROBERT PAWLIK, CZESŁAW ROBOTYCKI
 WŁODZIMIERZ STANIEWSKI
 LECH SOKÓŁ
 ANDRZEJ DĄBROWSKI, JAN HARTMAN,
 WIESŁAW JUSZCZAK, IRENEUSZ KANIA,
 o. JAN ANDRZEJ KŁOCZOWSKI (op),
 ELŻBIETA PACZKOWSKA-ŁAGOWSKA,
 MIECZYŚLAW PORĘBSKI,
 LECH TRZCIONKOWSKI,
 CEZARY WODZIŃSKI

O *Realności bogów* - rozmowa o książce Wiesława Juszczaka
 „Pani na żurawkach”
 Wielka podróż do źródeł Głos w dyskusji o *Realności Bogów*

„Nie wszystko jest stracone...” Fragmenty dyskusji z promocji książki
Realność bogów Wiesława Juszczaka w Krakowskim „Bunkrze Sztuki”
 Kraków, 29 maja 2003

- WIESŁAW JUSZCZAK Język mitu
 Wiesław Juszczak Jubileuszowa Karta

- KRYSTYNA ZWOLIŃSKA Nowosielski
 TOMASZ WIT SZERSZEŃ Miasto i fotografia
 ANDRZEJ PIĘKOS „Siedziba sztuki” Johanna Michaela Bossarda - totalne miejsce tworzenia
 KATARYNA GÓRSKA Rozmowa z Małgorzatą Baranowską *Ja tak naprawdę zbieram ducha pocztówki*
 ZBIGNIEW OSIŃSKI Osterwa i Reduta w notatkach Limanowskiego
 MATEUSZ BRAUN Prawdziwy mit, albo jak Karol Wojtyła został papieżem

RECENZJE

- JACEK OLĘDZKI Cichogłośno
 BARBARA MAJOR Inspiracje pasyjne Renaty Rogozińskiej
 MARIA POPRZECKA *Inspiracje.....*
 J. KRZYSZTOF LENARTOWICZ Architektura trwogi
 BOGUSŁAW JĘDRUSZCZAK Pamięć Ojca